

Arbeidsgemak bij uitkuilen en gelijkmatige voe

Gras in lagen voor een

Verschillende sneden gras onderbrengen in eenzelfde kuil. Lasagnekuilen op basis van gras hebben talrijke voordelen. Op deze manier inkuilen is goedkoper en levert meer mogelijkheden voor een constante voersamenstelling.

tekst **Annelies Debergh**

‘We werken zeker al twintig jaar met lasagnekuilen.’ Melkveehouder Guy Lemmens klinkt verwonderd aan de telefoon. De techniek van het inkuilen van verschillende grassneden in opeenvolgende lagen op een en dezelfde kuilplaat in de loop van het weideseizoen is op zijn bedrijf een vaste gewoonte geworden.

Lasagnekuilen hebben op dit bedrijf geen geheimen meer. Guy Lemmens: ‘Het inkuilen in lagen is praktisch, goed haalbaar en heeft vooral veel voertechnische voordelen. Het zit natuurlijk allemaal onder één plastic laag. Op deze manier inkuilen komt zo ook goedkoper uit.’

De melkveehouder uit het Antwerpse Reet legt de verschillende grasoogsten verspreid over twee lasagnekuilen. Zo maakt hij elk jaar een zomer- en een winterkuil. De zomerkuil telt behalve een deel eerstesnedegras – bestaande uit voornamelijk Italiaans raagras – ook de vierde en vijfde snede. In de winterkuil ligt behalve het hoogkwalitatieve Engels raagras van de eerste snede ook een tweede en derde snede. ‘Met verschillende grassneden in lagen over elkaar heen krijg je een graskuil met een constante samenstelling. Lasagnekuilen scheppen de mogelijkheid om jaarrond constant te voeren. Zo krijg je een gelijkmatiger product in de voerkrib.’

Goedkoper dan graspakken

In vleesveemiddens is de techniek van lasagnekuilen met verschillende grassneden in een en dezelfde kuil veel minder bekend. Vaak komt alleen een eerste snede in de kuil terecht en worden latere grassneden gehooïd of ingekuïld in met plastic gewikkelde graspakken. Soms gaat zelfs de hele grasoogst in pakken.

‘Ik ben afgestapt van inkuilen in graspakken’, zegt Alfons De Baerdemaeker uit Lennik, gelegen in Vlaams-Brabant. De hoge kosten van deze inkuiltechniek lagen aan de basis voor die keuze. ‘Door verschillende grassneden in eenzelfde kuil onder te brengen kan ik niet alleen de grassilo beter benut-

rsamenstelling reden voor grasoogst in lagen

smakelijke lasagnekuil

ten, maar ervaar ik ook het gemak van werken met maar één kuil.'

Kostprijnsbeheersing is een veel aangehaalde reden voor graslasagnes onder de gecontacteerde vleesveehouders. 'Vleesveebedrijven kunnen vaak nog veel goedkoper werken', stelt Alfons De Baerdemaeker. 'Vaak zijn er enorme verschillen in dagelijkse voerkosten. Een voerkost van twee euro per dier per dag tegenover 1,25 euro aan voerkosten per zoogkoe per dag maakt op een bedrijf met pakweg honderd kalvingen al snel een groot rendementsverschil uit.'

Variërende samenstelling

Het werken met één enkele graskuil komt behalve kostprijs technisch vooral arbeidstechnisch veel beter uit ten huize De Baerdemaeker. Het bedrijf voert in de winterperiode een gemengd rantsoen gebaseerd op drie lasagnekuilen. Een van de kuilen bevat drie sneden gras, een andere dient voor bewaring van maiskolvenschroot en perspulp en nog een derde doet dienst voor de opslag voor bietenkoppen, perspulp en bietenstaartjes. Alle drie deze kuilen zijn naast elkaar gelegen. Het werken met verschillende samengestelde kuilen vergemakkelijkt ook het uitkuilproces aanzienlijk.

Deze lasagnekuilen met variërende samenstelling zorgen enerzijds voor een goede bewaring en anderzijds voor een compacte opslag. 'Werken in lagen helpt vooral om zo efficiënt mogelijk in te kuilen op een beknopte plaats.' Door de verschillende voersoorten bij elkaar onder te brengen kan het bedrijf ook een voldoende voersnelheid halen, zodat de kuil goed blijft bewaren. 'We willen de voersnelheid hoger houden dan een halve meter per week. Met dit systeem lukt dat prima.'

Graslaag voor vlees- en melkvee

Vlees- en melkveehouder Koen Stroo uit het West-Vlaamse Dudzele werkt al vijf jaar met lasagnekuilen en is groot voorstander van het systeem. Op zijn gemengd bedrijf komen elk jaar een derde en vierde snede gras bovenop de eerste snede. De tweede snede komt in een aparte kuil terecht.

Naargelang het weer in het voorjaar wordt de eerste snede meestal in twee keer ingekuild. Eerst komt er een snede Italiaans raaigras in de graskuil. Daarop komt de eerste snede Engels raaigras uit de weidepercelen. 'Het Engels raaigras maai ik doorgaans iets later', vertelt Koen Stroo. 'Als dat gras te jong is, ligt de oeb-waarde vaak te laag en is de structuurwaarde beperkt. Later maaïen zorgt voor meer structuur in het gewas.'

De veehouder legt bij goede maaïomstandigheden

in het najaar ook af en toe een vijfde snede gras in de kuil. 'Omwille van de hoge kostprijs zie ik graspakken eigenlijk als een luxartikel. Deze inkuilmethode zie ik echt als een noodoplossing. In plastic gewikkelde graspakken gebruik ik daarom alleen als er echt te weinig gras op het perceel ligt of wanneer de hooioogst dreigt te mislukken. Meestal probeer ik een kleinere oogst wel op een andere manier weg te werken, liefst door in te kuilen of te hooien.'

Na vijf jaar werken met lasagnekuilen wil Koen Stroo het inkuilmanagement niet meer terugschakelen. 'Vroeger hadden we twee verschillende graskuilen openliggen in de wintermaanden', legt hij uit. Een van de kuilen diende voor de melkkoeien, een andere voor de zoogkoeien en het jongvee. 'Met twee geopende kuilen bleef de voersnelheid vaak achter. We kregen sneller last van broei in de graskuilen. Met dit systeem kunnen we opnieuw een hogere voersnelheid aanhouden, wat de kwaliteit van het gras zowel in de kuil als voor de dieren bevordert.'

Laagsgewijs uitkuilen

Behalve laagsgewijs inkuilen kiest Koen Stroo er ook voor om laagsgewijs uit te kuilen. 'Het onderste deel van de kuil, de eerste snede, is het meest smakelijk en meestal ook van de beste kwaliteit. Dat probeer ik dus zo veel mogelijk aan de melkkoeien te voeren. Het bovenste deel van de kuil, de derde en vierde snede, gebruik ik voor de dikbilkoeien en het jongvee. De derde en vierde snede bevat vaak meer stengelig materiaal. Jong-

vee kan daar goed mee uit de voeten.' Gustaaf Wanzele uit Moerbeke combineert de eerste snede gras met mais op een en dezelfde kuilplaat. 'Omdat we hier in bosgebied wonen, mocht er geen extra sleufsilo meer bij komen. Daarom kuil ik de eerste snede gras in de eerste kuil in en vul ik die later verder op met mais. In de tweede kuil komt enkel mais. De rest van de sneden moet ik bijgevolg in balen wikkelen.' De voordelen van verschillende sneden gras in de kuil zijn hem duidelijk. 'Een vroege snede is wat groener, latere sneden zijn wat stengelig. Dat compenseert elkaar goed op voertechisch gebied en brengt een gelijkmatige, gevarieerde samenstelling.' Hij haalt nog een ander pluspunt aan. 'Mocht ik alle grassneden samen in een silo kunnen leggen, dan kan alle gras ook gehakseld worden. Gehakseld gras mengt sneller en gemakkelijker in de voermengwagen dan gras uit pakken.'

Arbeidswinst bij uitkuilen

Een moeilijkheid die Guy Lemmens aanhaalt, is de beoordeling van de graskuilkwaliteit aan de hand van kuilmonsters. 'Het is vaak moeilijk om een representatief kuilmonster te nemen. Je kunt bij een gesloten kuil geen voldoende diepe boring uitvoeren.' De onderste laag met de eerste snede wordt meestal net niet meegenomen in het kuilmonster. Guy Lemmens: 'Dat los ik op door nog een nieuw monster te nemen zodra de kuil opengaat.'

Schrikt de extra arbeid voor het openleggen van een graskuil niet af in de keuze voor het laagsgewijs inkuilen van gras

sneden? 'De extra uren arbeid wil ik zeker niet overroepen', antwoordt Koen Stroo resoluut op die vraag. 'Als we met enkele gezinsleden de kuil op gaan om deze open te leggen, dan is dat zo gebeurd. Hetzelfde geldt voor het dichtmaken van de kuil.'

Het enige risico dat aan het openleggen van de graskuilen verbonden is, is dat het plastic zeil scheurt. 'Maar zelfs wanneer het fout loopt en er toch een nieuwe plastic laag moet komen, dan weegt traditioneel inkuilen nog niet op tegen inkuilen met behulp van graspakken. Het kostprijs-technische voordeel van inkuilen in een sleufsilo is gewoon vele malen groter.'

Alfons De Baerdemaeker gooit het nog over een andere boeg en wijst naar de voordelen bij uitkuilen. 'Enkel het ontbloten van de verschillende kuilen vergt wat extra werk, maar verder kun je in één beweging de voermengwagen vullen, zonder ook maar één keer van de trekker af te komen. De meerarbeid bij het inkuilen verdient je op die manier terug bij het uitkuilen.' |

